

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	7
1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	7
บทที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ผลงานการศึกษาที่เกี่ยวกับนโยบายพยุงราคาสินค้า (Price Support)	10
2.2 ผลงานการศึกษาที่เกี่ยวกับนโยบายให้การอุดหนุนปัจจัยการผลิต (Input Subsidy) ภายในประเทศ	13
2.3 ผลงานการศึกษาที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการผลิต (Efficiency of Production)	15
2.3.1 การวัดประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรทางตรง	15
2.3.2 การวัดประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรทางอ้อม	16
บทที่ 3 ระเบียบวิจัย	
3.1 กรอบแนวความคิดทางทฤษฎี	20
3.1.1 ความหมายและแนวคิดของการพยุงราคาสินค้า (Definition and Concept of Price Support)	20
3.1.2 แนวคิดของการให้การอุดหนุนปัจจัยการผลิต (Concept of Input Subsidy) ภายในประเทศ	23
3.1.3 แนวคิดของประสิทธิภาพการผลิต (Concept of Production Efficiency)	25
3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	26

	หน้า
3.2.1 แบบจำลองสำหรับการประมาณค่าฟังก์ชันการผลิตถั่วเหลือง (Model for Estimation of Soybean Supply Function)	26
3.2.2 แบบจำลองทางสถิติของฟังก์ชันปริมาณการผลิตถั่วเหลือง (Statistical Model of Soybean Production Function)	31
3.2.3 การเปรียบเทียบนโยบายการพยุงราคา (Price Support) และนโยบายให้การอุดหนุนปุ๋ย (Fertilizer Subsidy)	39
3.2.4 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรเนื่องจากนโยบายพยุงราคาถั่วเหลืองและนโยบายให้การอุดหนุนปุ๋ยเพื่อการผลิตถั่วเหลือง	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	
4.1 สภาพการเพาะปลูกถั่วเหลืองในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และสภาพการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรตัวอย่าง	54
4.1.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง	54
4.1.2 ปริมาณการผลิตถั่วเหลืองในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	55
4.1.3 สภาพการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรตัวอย่าง	56
4.2 ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการผลิตถั่วเหลือง (Estimated Result for Soybean Supply Function)	69
4.2.1 ความยืดหยุ่นของเส้นผลผลิตรวม (own price elasticity of soybean)	74
4.3 การวิเคราะห์นโยบายการพยุงราคาและนโยบายให้การอุดหนุนปุ๋ยแก่ผู้ผลิตถั่วเหลืองภายในประเทศ	76
4.3.1 การเปรียบเทียบนโยบายการพยุงราคา (Price Support) และนโยบายให้การอุดหนุนปุ๋ย (Fertilizer Subsidy)	76
4.4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง	79
4.4.1 ประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรอำเภอแม่แจ่ม	79
4.4.2 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการกำไรและสมการอุปสงค์ของปัจจัยการผลิตผันแปรของถั่วเหลือง	80
4.4.3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร	88

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุป	
5.1 สรุปผลการศึกษา	103
5.2 ข้อเสนอแนะทางนโยบาย	109
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป	110
เอกสารอ้างอิง	112
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	116
ภาคผนวก ข	132
ภาคผนวก ค	139
ประวัติผู้เขียน	143

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 ปริมาณการผลิตและปริมาณการนำเข้าถั่วเหลืองของไทย	3
1.2 เป้าหมายการผลิตถั่วเหลืองตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8	3
1.3 สถิติการปลูกถั่วเหลืองของอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการผลิต 2538/39 – 2540/41	6
1.4 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่างที่ถูกเลือกในแต่ละหมู่บ้าน ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/2542	9
4.1 ผลผลิตถั่วเหลืองของอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2530/31 – 2540/41	56
4.2 สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่าง ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	58
4.3 การถือครองที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่าง ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	60
4.4 รายได้ของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่างแยกตามแหล่งที่มาของรายได้ ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42 เฉลี่ยต่อปี	61
4.5 หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่างแยกตามแหล่งเงินกู้ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42 เฉลี่ยต่อปี	62
4.6 การใช้แรงงานในการผลิตถั่วเหลืองเฉลี่ยต่อไร่ ของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่าง ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	64
4.7 การใช้ปัจจัยการผลิตในการผลิตถั่วเหลืองเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่าง ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	65
4.8 ต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่าง ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	67
4.9 ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองตัวอย่าง ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	68
4.10 ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองของประเทศไทย ตั้งแต่ปีการผลิต 2530/31 ถึงปี 2541/42 ด้วยวิธี OLS	70

ตาราง	หน้า
4.11 ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองของประเทศไทย ตั้งแต่ปีการผลิต 2530/31 ถึงปี 2541/42 ด้วยวิธี SUR	71
4.12 ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อผลผลิตเฉลี่ยถั่วเหลืองของประเทศไทย ตั้งแต่ปีการผลิต 2530/31 ถึงปี 2541/42 ด้วยวิธีการ OLS	72
4.13 ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อผลผลิตเฉลี่ยถั่วเหลืองของประเทศไทย ตั้งแต่ปีการผลิต 2530/31 ถึงปี 2541/42 ด้วยวิธีการ SUR	73
4.14 ค่าความยืดหยุ่นต่อพื้นที่เพาะปลูกของถั่วเหลืองของไทย ประมาณค่าด้วยวิธีการ SUR ปีการผลิต 2530/31-2541/42	75
4.15 ค่าความยืดหยุ่นต่อผลผลิตเฉลี่ยของถั่วเหลืองของไทย ประมาณค่าด้วยวิธีการSUR ปีการผลิต 2530/31-2541/42	76
4.16 ผลการประมาณต้นทุนและผลตอบแทนของนโยบายพุงราคาถั่วเหลืองและให้การอุดหนุนปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตถั่วเหลืองในประเทศ	77
4.17 ผลการประมาณค่าสมการกำไรและสมการอุปสงค์ของปัจจัยการผลิตผันแปรของถั่วเหลือง	83
4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองกลุ่มที่ได้รับนโยบายพุงราคาและเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับนโยบายพุงราคา	89

ตารางภาคผนวก		หน้า
ผนวก ก (1)	ข้อมูลการผลิตถั่วเหลืองและการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทยปีการผลิต 2530/31 – 2541/42	116
ผนวก ก (2)	ข้อมูลการตลาดของถั่วเหลืองและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทย ปีการผลิต 2530/31 – 2541/42	117
ผนวก ก (3)	ข้อมูลของปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการผลิตถั่วเหลืองของไทย ปีการผลิต 2530/31 – 2541/42	118
ผนวก ก (4)	ข้อมูลที่ใช้ในการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลือง (Area Response Function of Soybean) ของไทย ปีการผลิต 2530/31 – 2541/42	119
ผนวก ก (5)	ข้อมูลที่ใช้ในการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อผลผลิตเฉลี่ยถั่วเหลือง (Yield Response Function of Soybean) ของไทย ปีการผลิต 2530/31 – 2541/42	120
ผนวก ก (6)	ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42	121
ผนวก ค (1)	ผลการประมาณฟังก์ชันการตอบสนองต่อพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองของไทย ปีการผลิต 2530/31 ถึงปี 2541/42 ด้วยวิธีการ SUR แบบ semi-log	139
ผนวก ค (2)	ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการตอบสนองต่อผลผลิตเฉลี่ยถั่วเหลืองของประเทศ ไทย ปีการผลิต 2530/31 ถึงปี 2541/42 ด้วยวิธีการ SUR แบบ semi-log	140
ผนวก ค (3)	ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการกำไรและสมการอุปสงค์ของปัจจัยการผลิตผันแปรของการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัด เชียงใหม่ ปีการผลิต 2541/42 โดยการใส่ข้อจำกัดทางนโยบายจำนวน 5 ข้อ คือ $\delta^*_{S} = 0$, $\alpha^*_{WS} = \alpha^*_{WU}$, $\alpha^*_{FS} = \alpha^*_{FU}$, $\alpha^*_{KS} = \alpha^*_{KU}$ และ $\alpha^*_{SS} = \alpha^*_{SU}$ ด้วยวิธีการ SUR ใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูป LIMDEP version 7.0	141

สารบัญภาพ

รูป		หน้า
1	แสดงการพยุงราคาสินค้า	21
2	แสดงการพยุงราคาถั่วเหลือง (soybean price support)	22
3	แสดงการให้การอุดหนุนปุ๋ย (fertilizer subsidy) แก่ผู้ผลิต	24
4	แสดงการวัดผลตอบแทนสุทธิทางสังคมจากการใช้ นโยบายพยุงราคาถั่วเหลือง (soybean price support policy)	41
5	แสดงการวัดผลตอบแทนสุทธิทางสังคมจากการใช้ นโยบายให้การอุดหนุนปุ๋ย(fertilizer subsidy policy) แก่ผู้ผลิต	43